

França s'acosta a les llengües minoritàries

Dos-cents anys després de la revolució que va instaurar el francès com a llengua única, França podria canviar aviat la seva política lingüística. El govern socialista estudia l'adhesió a la Carta Europea de les Llengües Regionals, establerta el 1992.

A l'estat francès, 330.000 alumnes estudiaven alguna de les set llengües minoritàries. A desgrat, això sí, de la ignorància oficial.

ARXIU

magistrats francesos ignoraven així 330.000 alumnes matriculats en escoles bilingües a tot l'estat, des del Finisterre bretó al Porto Vecchi cors. I des del punt de vista polític, pocs responsables francesos deixen de veure, ara, que el creixement més espectacular del Front National ultradretà s'ha esdevingut en alguns d'aquests departaments (Alsàcia, Alps savoians...) amb llengües i tradicions que es resisteixen a morir.

Segons el diari *Le Monde*, que es feia ressò de la iniciativa el dia 3 de juliol, Jospin sembla receptiu a aquestes propostes. Un batlle bretó i socialista, Bernard Poignant, ha lliurat un informe al primer ministre en el qual es poden llegir frases tan curioses com aquesta: "com més el planeta vagi esdevenint un poble, com més la informació vagi arribant a casa nostra (...), més necessitarem punts de referència pròxims". Poignant demana, en conseqüència, una política coherent en matèria de llengües i cultures regionals. I han de fer-ho els "republicans", adverteix Poignant, si no, se n'encarregaran els altres.

Jospin ha demanat a un dels principals juristes del país que estudiï de quina manera França podria subscriure alguns articles de la Carta sense contrariar la sentència del 1996. D'aquí a un parell de mesos, doncs, podria sorgir una proposta més o menys ferma. Mentrestant, a "províncies" els "regionalistes" guarden un optimisme prudent, però esperançat.

Jordi Zamora (París)

A la França metropolitana, el país inventor del jacobinisme, set llengües perviuen malgrat l'omnipresent dominació del francès. Set llengües (alsacià, basc, bretó, català, cors, occità i savoia) que ara, de forma inesperada, podrien veure com canvia radicalment el seu estatut de preterició oficial gràcies a la iniciativa silenciosa d'un batlle socialista, i del seu primer ministre, Lionel Jospin, del qual fins ara es desconeixia cap mena d'afinitat amb el "regionalisme", però que sembla determinat a encarar-se amb el problema sense prejudicis, segons un recent article del diari *Le Monde*.

La Carta Europea de Llengües Regionals, ratificada fins ara per set estats (entre ells Espanya), fou ignorada per França quan es va votar, ara fa set anys, al Consell d'Europa. La Carta obliga els es-

tats signataris a "respectar l'àrea geogràfica de cada una de les llengües" que integren el seu territori, i a "facilitar-ne l'ensenyament oral i escrit". El document conté 94 articles, dels quals cada país que el subscriu pot escollir-ne 35 "a la carta" -si bé uns quants paràgrafs són considerats obligatoris per a tothom.

Es tracta d'un document relativament "suau" i acordat entre els països amb minories nacionals i poc dotats de tradició democràtica, com l'Est europeu. Malgrat això, el 1996 el Consell d'Estat francès va considerar la Carta incompatible amb l'article 2 de la constitució, que declara el francès llengua de la República.

El Consell es va limitar a seguir dos segles de jurisprudència francesa, basada en el concepte d'igualtat lingüística, forjat després de la Revolució del 1789. Però els